

So	Context	Exemple
Vocals tòniques		
i	es més baixa i endarrerida en contacte amb [t, r, w], la transcriurem igual, però.	ric ['rik]
u	<u>, < > vol dir grafia	punt ['pun]
ɛ	més alta i anterior en contacte amb [i], i consonants palatals i alveolopalatals, més baixa amb velars	peu ['pɛw]
e	més alta i anterior en contacte amb [i], i consonants palatals i alveolopalatals	més ['mes]
ɔ	<o> fonològicament oberta	roc ['rɔk]
a	es més baixa i posterior (ɑ) en contacte amb t, r, w	pal ['pɑt]
ə	només Balears	ceba ['səβə]
Vocals àtones		
i	<i>	mímica ['mĩmika]
u	<u> i <o> àtona	color [ku'lo]
ə	<e> i <a> àtones	pare ['parə]
Nasalitzacions i velarització		
ĩ	En mig de dues nasals. [V] vol dir qualsevol vocal	['mĩmika]
Grups de vocals		
Diftongs		
w	Primera posició només C velar+w (amb j no són normatius)	['kwan] ['ajɥwə]
ĩ, ɥ	Segona posició. Hi ha qui transcriu sempre [j w]	['fɛjɲə] ['bɔjɲə]
Triftongs (pocs)		
w	Primera posició	['swau], ['gwaɪta]
a, e, ɛ, i	Segona posició	['swau], ['gwaɪta]
ĩ, ɥ	Tercera posició	['swau], ['gwaɪta]
Contacte vocàlic		
fusió	amb el mateix timbre	parli italià ['parli tɔli'a]
hiatus	dues tòniques	té ànecs [e.a]
elisió	elisió àtona amb contacte amb tònica	quina hora és [kina' res]

Regles de transcripció català central

Dra. Wendy Elvira-García

Basat en Prieto (2005)

Oclusives sordes		
p	<p> principi síl·laba, final absolut i davant de consonant sorda	['paɾə] ['kaɾ] ['aɾtə]
t	<t> principi síl·laba, final absolut i davant de consonant sorda	['taɾa] , ['sət] , [ətki 'ri]
k	<k> principi síl·laba seguida de posterior ko, ku	['koko] , ['kuku]
k	<k> principi síl·laba seguida per [a], [ə][i], final absolut i davant de consonant sorda	['kasa] , ['sak] , ['aktə]
k	<k> principi síl·laba seguida de vocal anterior: e, i	['ki] [sin 'kɛ]

Oclusives sonores		
b, d, g, g, g	<b, d, g> en inici absolut, tras pausa curta [] o llarga []	[əm 'bas] ['taɳdə] [əŋ 'gaŋ]
	<p, t, k> final síl·laba davant consonant sonora.	cap nen ['kab 'nɛn]
	<b, d, g> inicial síl·laba darrera d'una altra oclusiva	[ət 'buskən] ['sak 'dɔɾat]
d	<d> darrera lateral <ld>	[ət 'daɯ]

Grups		
b, g	grups: -ble -gle (no es fa aproximant)	['pɔɾlə] , ['pɔɓblə] o ['pɔɓ:lə]
ks	<x> la transcripció com a /ks/ o /gz/ és fonològica no contextual	taxi ['taksi]
gz	<x> ks o gz és fonològic no contextual	examen [ə 'gzamən]
t, tt p:, pp, m: mm. l:	no hi ha fusió si són de morfemes diferents	'gat tip, 'cap punt, 'som millors, 'ce lu 'natik
el·lisió	final de síl·laba (només si no és ambigu)	gus(t) però "sut a l'escenari"

Aproximants		
β ð γ	/b, d, g/ posició intervocàlica	['faðə] ['kaβrə] ['orðrə] ['pəɾar] ['alɣə]
	/b, d, g/ darrera lateral, ròtica, fricativa...	['arβrə]

Fricatives		
f	<f> inici o final de síl·laba si hi ha una C sorda darrera	['fum]
v	/f/ final síl·laba si hi ha una C sonora darrera // davant vocal inici mot	afgà [əv 'ɣa] , puf antic ['puv əŋ 'tik]
s	<s,c> inici mot, <ss> inici síl·laba entre V o <ç, s, c> entre C V, grup <sc> davant C sorda	['sɔɾ] [əsə si] [mər se] [kumbalə 'sɛnsia] kan 'sɔl
ʃ	/s/ davant consonant dentoalveolar [t]	['kastik] ['es tɾə 'pelə]
z	<z> inici mot, inici síl·laba, <s> intervocàlica. <s> davant consonant sonora i davant vocal inicial de mot	[zɛru] ['kasə] [ətɪ 'nānus] [ətɪ ə 'miks]
ʒ	/z/ davant la consonant dentoalveolar sonora [ð] (en realitat seria interdental)	[ətɪz 'ðəɯs]
s > res	<s> davant r	més rates ['me 'raɾəs]
ʎ	<x> inicial, intervocàlica i <ix> final paraula.	[[əm 'pu kə 'laʎ]]
ʒ	<ge, gi><j> inicial síl·laba. <ix> davant consonant sonora. <ix> davant vocal inicial de mot.	j ['ʒɔk] g ['ʒɛt] [di 'βuz βu 'nik] [di 'buʒ ən...]

Regles de transcripció català central

Dra. Wendy Elvira-García

Basat en Prieto (2005)

Africades (amb o sense lligadura)		
tʃ	<tx> inicial o interior, final síl·laba <ig>.	[ˈkɔtʃə], rebuig [rəˈβútʃ]
dʒ	<tj> i <tg>. Agrupació <t+j/g>. <ig> davant consonant sonora o vocal inicial de mot.	[ˈmedʒə ˈpladʒə ˈtoˌdʒoβə]
ts	<ts>. Agrupació de <t+s>	[ˈtɔts] [puˈtse]
dz	<tz> o <t+z>. <ts> davant consonant sonora o vocal inicial	[ˈdɔdzə ˈɣadzβuˈniks]

Nasals		
m	<m> inicial síl·laba i final. <m> davant bilabial i davant <r, n, t, s>	[ˈpam], [umˈpa] som nous
m̲	<m> davant consonant labiodental	[amˈfiβi] enfilar [əmfiˈla]
n̲	<n> davant dentoalveolar	[unˈdaŋ]
n	<n> inicial i final de síl·laba absolut o davant alveolar.	núvol [ˈnuβuɫ]
ɲ	<ny> inicial i final de síl·laba.	bany [ˈbaɲ]
ɲ o nʲ	<n> Davant consonant palatal	[əɲˈʝβə]
ŋ	<n> davant consonant velar o grup <nc, ng>	Sang [ˈsaŋ], cranc [ˈkraŋ]

Laterals		
l	<l> inicial/final absolut. Final síl·laba davant alveolar	[pəlˈnus]
l̲	<l> final síl·laba ante dentoalveolar	[pulˈtró]
ʎ	<ll> inicial/final absolut. Final síl·laba davant palatal	llaç [ʎəs], foll [ˈfoʎ]
l:	<tl> i (suposament)<l·l>	[pəˈliːkulə], [ˈalːəs]
ʎ:	<tll>	espatlles [əsˈpaʎːəs]
ɫ	<l> travada per vocal posterior o central o sempre, depén del parlant	[ˈmaɫ, ˈpɔts]

Vibrants		
r	<r> inicial síl·laba (no paraula) i posició tautosíl·labica amb oclusives	[ˈpaɾə], [ˈtres]
r	<r> inicial paraula <rr> inicial síl·laba i (suposadament) <r> final síl·laba.	[ˈrapit̪], [ˈmar], [ˈpur]

Sons del català

TE	Bilabial		Labiodental		Interdental		Dentoalveolar		Alveolar		Alveolopalatal		Palatal		Velar	
Oclusiva	p	b					t	d							ɸ k k	g g g
Fricativa			f	v			ʃ	ʒ	s	z	ʃ	ʒ				
Africada									ts	tz	tʃ	dʒ				
Aproximant		β				ð				ɹ			j			ʎ
Nasal		m		ɱ		ɲ		ɳ		n		nʲ ɲ				ŋ
Lateral						l̪		l̪		l		lʲ ʎ				ɭ (doble)
Bategant										r						
Vibrant										r						

TA	Bilabial		Labiodental		Interdental		Dentoalveolar		Alveolar		Alveolopalatal		Palatal		Velar	
Oclusiva	p	b					t	d							k	g
Fricativa			f	v			ʃ	ʒ	s	z	ʃ	ʒ				
Africada									ts	tz	tʃ	dʒ				
Aproximant		β				ð							j			ʎ
Nasal		m		ɱ		ɲ		ɳ		n		ɲ				ŋ
Lateral							l̪		l̪	l		ʎ				l
Bategant										r						
Vibrant										r						

Sons del català

Fonologia	Bilabial		Labiodental		Interdental		Dentoalveolar		Alveolar		Alveolopalatal		Palatal		Velar	
Oclusiva	p	b					t	d							k	g
Fricativa			f						s	z	ʃ	ʒ				
Africada									ts	tz	tʃ	dʒ				
Aproximant													j			
Nasal		m								n	ɲ					ŋ
Lateral										l	ʎ					
Bategant										r						
Vibrant										r						